

Brussell, 11 ta' Ottubru 2024
(OR. en)

14450/24
ADD 1

ELARG 131
COEST 554
CODEC 1931
CADREFIN 148
FIN 899
ECOFIN 1137
BUDGET 60
POLGEN 131

NOTA TA' TRAŻMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	10 ta' Ottubru 2024
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2024) 470 final
Sugġett:	ANNESS tal- Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Komitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Komitat tar-Regjuni dwar il-Pjan ta' Tkabbir għall-Moldova

Id-delegazzjonijiet isibu meħmuż id-dokument COM(2024) 470 final.

Mehmuż: COM(2024) 470 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 9.10.2024
COM(2024) 470 final

ANNEX

ANNESS

tal-

**Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Komitat
Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Komitat tar-Reġjuni**

dwar il-Pjan ta' Tkabbir għall-Moldova

ANNEX

Mizuri li jappoġġaw l-integrazzjoni tal-Moldova fis-suq uniku tal-UE (il-Pilastru 2)

1. Il-moviment liberu tal-merkanzija u l-integrazzjoni fil-ktajjen tal-provvista

- (1) Jigi konkluz ftehim dwar il-valutazzjoni tal-konformità u l-aċċettazzjoni (ACAA, agreement on conformity assessment and acceptance) tal-prodotti industrijali biex jiġi żblukkat is-suq uniku għall-prodotti manifatturati fil-Moldova b'segwitu għal allinjament mal-acquis rilevanti tal-UE.
- (2) Jiġu mistharrġa soluzzjonijiet biex tissaħħaħ il-kapaċità u l-indipendenza tal-infrastruttura ta' kwalità tagħha (inkluż l-ittestjar fil-laboratorju u s-sorveljanza tas-suq) kif ukoll tiġi promossa l-intelligence dwar l-aċċess u l-opportunitajiet tas-suq tal-UE.
- (3) Tiġi promossa s-shubija shiħa tal-korp nazzjonali tal-istandardizzazzjoni tal-Moldova mat-tliet Organizzazzjonijiet Ewropej tal-Istandardizzazzjoni uffiċjali, is-CEN, is-CENELEC u l-ETSI.

2. Il-faċilitazzjoni tal-kummerċ legittimu u tal-konnessjonijiet tat-trasport kif ukoll sigurtà msahha tal-katina tal-provvista

Minn Mejju 2022, il-Korsiji ta' Solidarjetà għenu biex jittejbu l-konnessjonijiet tat-trasport UE-Ukrajna-Moldova, filwaqt li taw spinta lill-kummerċ permezz tat-toroq, tal-ferroviji u tal-passaġġi fuq l-ilma interni. Barra minn hekk, il-Moldova u l-UE jikkooperaw mill-qrib fid-dwana, b'mod partikolari permezz tal-programmi ta' Rikonossiment Reċiproku tal-Operaturi Ekonomiċi Awtorizzati (AEO, Authorised Economic Operators). Il-Moldova għandha taderixxi mal-Konvenzjoni dwar Proċedura Komuni ta' tranżitu (CTC, Common Transit Convention) fl-2025 u tteġġegħ lill-operaturi tagħha biex jagħmlu użu shiħ mill-proċedura ta' tranżitu biex jiffaċilitaw il-proċess tal-qsim tal-fruntieri. Se jiġu mistharrġa passi ulterjuri, inkluż:

- (4) L-għoti ta' assistenza esperta permezz tal-Programm Doganali biex jiġu ssimplifikati u diġitalizzati l-proċessi doganali, bit-tir li tiġi appoġġata l-attività kummerċjali legittima kif ukoll li titwitta t-triq għall-interoperabbiltà mal-ambjent doganali elettroniku tal-UE.
- (5) L-għoti ta' aċċess ulterjuri għas-sistema tal-kontroll tal-kummerċ u tal-esperti (TRACES).
- (6) L-għoti ta' opportunitajiet godda ta' investiment għall-iżvilupp tal-punti ta' qsim tal-fruntiera prijaritarji tan-Network trans-Ewropew tat-trasport (TEN-T, Trans-European Transport Network), kif ukoll l-iżgurar tal-integrazzjoni tas-sistemi ferrovjarji tal-Moldova fis-sistema tal-UE, komplementari għall-investimenti li diġà għaddejjin sostnuti mill-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa (FNE).
- (7) Il-proposta tal-estensjoni tal-Ftehim dwar it-Trasport bit-Triq lil hinn minn Dicembru 2025 u l-appoġġ għall-allinjament tal-legiżlazzjoni dwar it-trasport bit-triq.
- (8) It-tishiħ tal-kooperazzjoni mal-Komunità tat-Trasport, inkluż permezz ta' appoġġ imsaħħaħ u l-integrazzjoni tal-Moldova fir-riżultati tanġibbli tat-Trattat dwar il-Komunità tat-Trasport (TCT, Transport Community Treaty), b'mod partikolari l-pjanijiet ta' azzjoni, u r-rapporti ta' progress dwar l-allinjament mal-acquis u l-iżvilupp tat-TEN-T.

3. L-integrazzjoni fis-suq tal-enerġija tal-UE u d-dekarbonizzazzjoni

Abbazi tal-Pjan Direzzjonali Kongunt bejn il-Moldova, il-Komunità tal-Enerġija u l-Kummissjoni Ewropea, se jinghata appoġġ għal:

- (9) L-iżvilupp ta' leġislazzjoni allinjata mal-UE u riformi relatati fis-suq tal-enerġija.
- (10) L-investimenti meħtieġa għall-iżvilupp ta' swieq tal-enerġija kompetittivi u sostenibbli li jwittu t-triq għall-integrazzjoni tagħhom mas-suq intern tal-UE.
- (11) Miżuri għat-tnejja fl-implimentazzjoni tal-ipprezzar tal-karbonju.

4. L-integrazzjoni fis-Suq Uniku Digitali

Fis-settur digitali, il-miżuri se:

- (12) Jiffacilitaw it-traspożizzjoni u l-implimentazzjoni effettiva tal-acquis dwar ir-roaming u t-telekomunikazzjoni, għall-integrazzjoni fiż-żona tal-UE "uża r-roaming qisek qiegħed pajjizek".
- (13) Jappoġġaw il-partecipazzjoni tal-Moldova fl-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-Kartiera tal-Identità Digitali tal-UE tal-futur u biex tallinja l-leġislazzjoni nazzjonali mal-qafas tal-Identità Digitali Ewropea kif ukoll il-Qafas Ewropew għall-Interoperabbiltà (EIF, European Interoperability Framework) għas-servizzi pubblici online u l-iskambju transfruntiera.
- (14) Jappoġġaw l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Att dwar is-Servizzi Digitali u l-Att dwar is-Swieq Digitali (inkluża assistenza addizzjonali biex jiġu indirizzati riskji speċifiċi) u jesploraw mekkaniżmi ta' kooperazzjoni possibbli bejn l-awtoritajiet tal-infurzar tal-Unjoni u tal-Moldova.
- (15) Jsahħu ulterjorment l-infrastruttura digitali, is-sigurtà u l-ekonomija tal-Moldova; jagħtu appoġġ għall-introduzzjoni ta' network broadband u l-assorbiment ta' hiliel digitali fiż-żoni rurali.
- (16) Isahħu r-reżiljenza ċibernetika tas-setturi kritiċi fil-Moldova, b'mod partikolari, permezz tal-allinjament mad-Direttiva NIS 2 u mas-Sett ta' Ghodod għaċ-Ċibersigurtà tal-5G tal-UE; iżidu b'mod konsiderevoli l-kapaċità amministrattiva rilevanti, u potenzjalment iwittu t-triq għall-aċċess tal-Moldova għar-Riżerva għaċ-Ċibersigurtà tal-UE skont l-Att dwar iċ-Ċibersolidarjetà.
- (17) Isahħu l-implimentazzjoni tal-prinċipji u r-regoli pprovduti mill-Istrateġija Ewropea għad-Data, bħall-Att dwar il-Governanza tad-Data, l-Att dwar id-Data, id-Direttiva dwar id-Data Miftuħa u r-Regolament ta' Implimentazzjoni dwar settijiet tad-data ta' valur għoli.

5. L-aċċess għaž-Żona Unika ta' Pagamenti bl-Euro (SEPA)

It-tnaqqis tal-kostijiet tal-pagamenti transfruntiera se jagħti spinta lill-kummerċ transfruntiera. Il-Moldova qiegħda tistabbilixxi l-leġislazzjoni nazzjonali meħtieġa mill-Kunsill Ewropew tal-Pagamenti għall-partecipazzjoni fis-SEPA.

L-assistenza tal-UE se tipprovi appoġġ lill-Moldova biex tallinja ruħha mal-leġislazzjoni rilevanti tal-UE.

6. Oqsma ohra possibbli

- (18) Jiġi żviluppati shubijiet strateġiċi għas-sigurtà tal-provvista tal-medicini kritiċi permezz tal-Aċċess għall-Alleanza tal-Medicini Kritiċi.

- (19) Jigu żviluppati servizzi relatati mal-kummerè elettroniku inklużi servizzi ta' konsenja tal-pakketti, servizzi turistiċi u attivitajiet oħra, li jibnu fuq il-pjan direzzjonali tal-Ftehim ta' Kummerè Hieles tal-Ewropa Ċentrali (CEFTA) approvat fl-2020¹.
- (20) Ikun hemm kooperazzjoni fil-qasam tal-ħiliet u r-rikonoxximent tal-kwalifiki, inklużi l-kwalifiki professjonali².
- (21) Tiġi mistharrġa l-partecipazzjoni f'xi attivitajiet tan-Network Ewropew tas-Servizzi Pubbliċi tal-Impjiegi (Network tal-PES, Public Employment Services) u l-kooperazzjoni man-Network biex tissaħħah il-kapaċità tas-servizz pubbliku tal-impjiegi tal-Moldova.
- (22) Jiġi appoġġat ulterjorment ir-referenzjar tal-Qafas Nazzjonali tal-Kwalifiki tal-Moldova mal-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki (QEK), biex tiġi ffaċilitata t-trasparenza tal-ħiliet u l-kwalifiki, inkluż permezz tal-ħidma tal-Grupp Konsultattiv dwar il-QEK u jingħata appoġġ lill-Punt ta' Koordinazzjoni Nazzjonali tal-QEK tal-Moldova li għadu kif gie stabbilit.
- (23) Titrawwem kooperazzjoni dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali, b'mod partikolari billi jiġi promoss involviment ulterjuri fl-apprendistati u t-tagħlim imsejjes fuq ix-xogħol fil-qafas tal-Alleanza Ewropea għall-Apprendistati minn organizzazzjonijiet nazzjonali u reġjonali.
- (24) Ikun hemm partecipazzjoni attiva tal-entitajiet tal-Moldova fil-fergħa tal-impjiegi u l-innovazzjoni soċjali (EaSI, Employment and Social Innovation) tal-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+).
- (25) Tiġi ffaċilitata s-sħubija tal-Moldova fi programmi, strumenti, gruppi ta' esperti u faċilitajiet rilevanti godda tal-UE kif ukoll il-partecipazzjoni tagħha f'inizjattivi eżistenti tal-UE.

¹ "Electronic Commerce: Roadmap for dialogue on regulatory issues", CEFTA, ara [Roadmap-for-regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf \(cefta.int\)](https://cefta.int/Roadmap-for-regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf)

² [Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2023/7700 tal-15 ta' Novembru 2023 dwar ir-rikonoxximent tal-kwalifiki tal-persuni nazzjonali ta' pajjiżi terzi](#)